13 Αυγούστου 2026

Η αγία Νέα Οσιομάρτυς Μαργαρίτα

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Συναξαριακές Μορφές

Η μοναχή Μαργαρίτα, ηγουμένη της Ιεράς Μονής Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στην πόλη Μενζελίνσκ, είχε ελληνική καταγωγή. Διακρινόταν για την εξαίρετη μόρφωση της, τη σύνεση, αλλά και την αυστηρή ασκητική ζωή της. Όργάνωσε το μοναστήρι της κατά τα πρότυπα των παλιών μοναστηριών της Ελλάδος. Μια από τις μοναχές πού επέζησε ως τις μέρες μας, η μοναχή Αλεφτίνα, τυφλή στα τελευταία της

χρόνια, διέσωσε τις πληροφορίες πού καταγράφουμε. Οι μοναχές, με την έμπνευση και καθοδήγηση της ηγουμένης Μαργαρίτας, ζούσαν αυστηρή μοναχική ζωή, τελώντας ανελλιπώς τις ακολουθίες και το μοναχικό τους κανόνα. Όλες εργάζονταν με πνεύμα θυσίας και πολύ φιλότιμο στα διακονήματά τους. Το μοναστήρι είχε πολλούς κήπους με οπωροφόρα δέντρα, λαχανόκηπους, χωράφια, μελίσσια κ.λ.π. Ακόμη διέθετε εργαστήριο καλλιτεχνικών φωτογραφιών, κάτι σπάνιο και πρωτοποριακό για τότε.

Όπως θυμόταν η μοναχή Αλεφτίνα, όταν τον Σεπτέμβριο του 1918 έφυγαν τα στρατεύματα των «λευκών» από το Καζάν και τις γύρω πόλεις, η ηγουμένη Μαργαρίτα, φοβούμενη τους μπολσεβίκους, αποφάσισε να φύγει προσωρινά μαζί με τους άλλους πρόσφυγες. Έφτασε μέχρι το λιμάνι του ποταμού, όπου οι πρόσφυγες επιβιβάζονταν στα ποταμόπλοια. Εκεί όμως εμφανίστηκε ο άγιος Νικόλαος και της είπε:

– Γιατί φεύγεις από το στεφάνι πού σε περιμένει;

Η ηγουμένη Μαργαρίτα συγκλονίστηκε. Αμέσως πήρε το δρόμο της επιστροφής. Γύρισε στο μοναστήρι και αμέσως κάλεσε εναν ιερέα. Πεπεισμένη πλέον ότι την περιμένει το μαρτύριο , παρακάλεσε τον ιερέα να ετοιμάσει το φέρετρο και τον τάφο της και, αν μπορέσει, να τη θάψει την ίδια μέρα. Ο ιερέας την άκουσε απορημένος.

Την επόμενη μέρα, κατά τη διάρκεια της θείας Λειτουργίας, ομάδα επαναστατών μπήκαν στο καθολικό του μοναστηριού και τη συνέλαβαν. Η γερόντισσα Μαργαρίτα παρακάλεσε να την αφήσουν να κοινωνήσει. Οί επαναστάτες όμως δέν γνώριζαν τέτοιες ευγένειες. Την έσυραν στον εξωνάρθηκα και χωρίς άλλες εξηγήσεις την εκτέλεσαν ως αντεπαναστάτρια.

Οι μοναχές λυπημένες παρέλαβαν το σκήνωμα της, τέλεσαν τη νεκρώσιμη ακολουθία και την έθαψαν πίσω από το ιερό του καθολικού.

Την επόμενη μέρα ο ιερέας κατάλαβε τί σήμαινε αυτή η παράξενη παράκληση και επιμονή της ηγουμένης να τη θάψουν την ϊδια μέρα. Οι μπολσεβίκοι έφεραν ένα μουσουλμάνο χότζα και τον εκτέλεσαν στο μοναστήρι. Ήθελαν, λοιπόν, να τον θάψουν στον ίδιο τάφο με την ορθόδοξη μοναχή. Όμως δεν μπόρεσαν.

Αργότερα το μοναστήρι έκλεισε και ερήμωσε. Στη δεκαετία του 70 συνέβη ένα θαυμαστό γεγονός. Όπως διηγείται η Μαρίνα Μιχαήλοβνα, η όποια ήταν κόρη ιερέα, οι αρχές αποφάσισαν τότε να σκάψουν κοντά στο ιερό. Δεν γνώριζαν τίποτα για τον τάφο της ηγουμένης Μαργαρίτας. Καθώς έσκαβαν, ξαφνικά βρήκαν άφθαρτο το σώμα μιας μοναχής ντυμένης με το ράσο, το μοναχικό σχήμα και το

σταυρό στο στήθος. Φαινόταν ολοζώντανη σα να κοιμόταν. Το σώμα της δέν έφερε σημάδια φθοράς. Οί εργάτες τρόμαξαν. Δεν πείραξαν το λείψανο. Έκλεισαν γρήγορα τον τάφο και άρχισαν να σκάβουν σε άλλο σημείο.

Το ΙΘ’ αιώνα ο μεγάλος στάρετς της Ρωσίας, άγιος Αμβρόσιος της Όπτινα, ο οποίος μεταξύ των άλλων διακρινόταν για το προορατικό του χάρισμα, είχε πει τα εξής:

«Στην πόλη Μενζελίνσκ θα λειτουργήσει ένα μοναστήρι. Θα αποκτήσει φήμη και δόξα. Όταν θα προΐσταται η πρώτη ηγουμένη, θα κτιστεί νέος ναός. Η δεύτερη ηγουμένη θά γίνει μάρτυρας. Και όταν θα έρθει η τρίτη ηγουμένη, τότε θά πέσουν οι καμπάνες του μοναστηριού».

Πράγματι, η πρόρρηση του αγίου Αμβροσίου εκπληρώθηκε. Το καθολικό του μοναστηρίου κτίσθηκε κατά τη διάρκεια της ήγουμενίας της πρώτης ηγουμένης. Η δεύτερη ηγουμένη ήταν η γερόντισσα Μαργαρίτα, η νεομάρτυς. Κατά τη διάρκεια της ηγουμενίας της διαδόχού της, το μοναστήρι έκλεισε βίαια, οι μοναχές διώχθηκαν και οι επαναστάτες έριξαν κάτω κι έσπασαν τις καμπάνες του μοναστηρίου.

Πηγή: *Η Ελληνίδα μοναχή και ηγουμένη Μαργαρίτα απο το βιβλίο: Αρχιμανδρίτης Νεκτάριος Αντωνόπουλος Ρώσοι Νεομάρτυρες και Ομολογητές, 1917- 1922, Μέρος Δ΄: «Οι Νεομάρτυρες του Καζάν» σελ.: 233 – 236, Εκδόσεις Ακρίτας Έκδοση δεύτερη, Δεκέμβριος 2001.*